

DVA RENESANSNA EROSA NIKOLE ROCCATAGLIATA NA VISU

CVITO FISKOVIĆ

Krajem XVI-og i u toku prvih četiri desetljeća XVII-og stoljeća lijevao je kipar Nikola Roccatagliata u svojoj mletačkoj radionici brončane kipove i umjetničke predmete za crkve i palače. U onom prepletenom i uzavrelom umjetničkom radu na lagunama ni on nije mogao da se osami. Osjetio je upliv Alessandra Vittoria, Girolama Campagna i Tiziana Aspetti, kipara zrele renesanse koji su svoja djela također lijevali u bronzi, a ponegdje i upliv slikara Iacopa Tintoretta za kojeg je oblikovao u sedri male likove, prema kojima je veliki majstor proučavao svjetla, sjene i skraćenja.¹⁾

Uklonivši se dakle sasma u mletački umjetnički krug, iako je svoj zanat izučio u rodnoj Genovi u radionici Groppovih, Nikola Roccatagliata je dobijao i istaknutije narudžbe. Izradio je dva velika brončana svijećnjaka u koru crkve San Giorgio Maggiore iskičena u ritmičkom rastu s anđelčićima, cvijetnim vijencima, školjkama i delfinom. Za ogradu kora te crkve izradio je također i dva kipa, sv. Stjepana i sv. Jurja u skladnom pokretu iz kojeg izbija manirizam onoga vremena, dopadljiv i usklađen kao i u ostalim djelima njegovim i njegovih suvremenika. Skupa sa svojim sinom Sebastianom izradio je i potpisao 1633. godine brončani re-ljefni antependij, svoju najveću kompoziciju, koja se sada nalazi u mletačkoj crkvi san Moisè, na kojem također, u prizoru Kristove smrti, prolijeće jato anđelčića.²⁾ Oni su kao putti, amori i anđeli postali karakteristični za padovanske i mletačke umjetničke radionice, pa će ih i on izrađivati u svojoj kao omiljeni motiv koji se onda, uostalom, lako i prodavao. S njima će on okititi svoje dekorativne svijećnjake, tintarnice, kucala, stalke za peći i drške drvenih vrata, a izrađivati će ih i kao posebno odijeljene male kipove u nekoliko inačica laganog pokreta, s pijevcem i psićem, voćem i

¹⁾ L. Planiscig, *Piccoli bronzi italiani del Rinascimento*, str. 38. Milano 1930; A. Venturi, *Storia dell'arte italiana*, vol. X/III, str. 387, 388. Milano 1937.

²⁾ V. sl. Venturi, o. c. sl. 317—320.

školjkom, s glazbalima, frulom i violinom, trubljom i bubnjem. Svi ti njegovi putti su nasmijani i pokretni u dopadljivom i teatralnom nastupu. Imaju pune oblike mladih tjelesa, uzdignutu glavu, kovrčavu kosu s pramenima grupiranim u tri čupe, vrh čela i iznad ušiju. Često im gola i punačka tjelesa pokriva dugi i povijeni pojas o kojem ponekad visi predmet koji nose. Lako prenosivi na ukrašenom ili jednostavnom ponajviše okruglom stalku oni su iz Mletaka dospjeli, osobito u toku kasnijih stoljeća u različite muzeje u Firenzi, Padovi, Ravenni, Brescii i Rimu, a i izvan Italije, u Beč, pa i New York kamo ih preniješe sakupljači umjetnina, a još se i sada pojavljuju u prodajnim oglasima.³⁾

Nije isključeno da je neki od onih koji se nalaze u Beču, a tu ih ima najviše,⁴⁾ dospio onamo iz Dalmacije i Istre, jer su austrijski sabirači i ljubitelji starinskih umjetnina, iskorišćavajući ponekad osobito u XIX-om stoljeću svoj politički ugled i vlast, odnosili odavle umjetničke predmete, oružje, starinski pribor i ruho,⁵⁾ pa su pokušali odnijeti čak i uzidane kamene skulpture.⁶⁾ Preprodavanjem tih umjetnina zaboravljalo se njihovo prvotno mjesto i njihov raniji vlasnik, te se sada samo nekima zna istarsko ili dalmatinsko porijeklo.

Roccatagliatini amoretti su bili već i po svojem sadržaju privlačniji od mnogih drugih umjetnina koje se više cijenilo i ljubomornije čuvalo bilo iz vjerskih ili zavičajnih osjećaja a i obiteljskih obzira.

Dva erosa Roccatagliatine radionice zalutala su srećom, bez obzira na njihovu bezočnu ulogu i profanu namjenu, u skrovitu crkvicu sv. Antuna u zaselku Prigaliji kraj Pošpilja sred otoka Visa, gdje sam ih našao lanjskog siječnja obilazeći više spomenike za studiju koju sam o njima pripremio.

Oba brončana kipa visoka po 18,5 cm, stoje na okrugloj niskoj stopi. Jednom rukom dodiruju prsi kao da iskazuju ljubav, a u drugoj drže svinuti luk. Na pojasu im je o ramena pričvršćen a o bok naslonjen okrugli tulac za strijelice. Očito je dakle da prikazuju erose ili amore omiljene kiparu Roccatagliati.

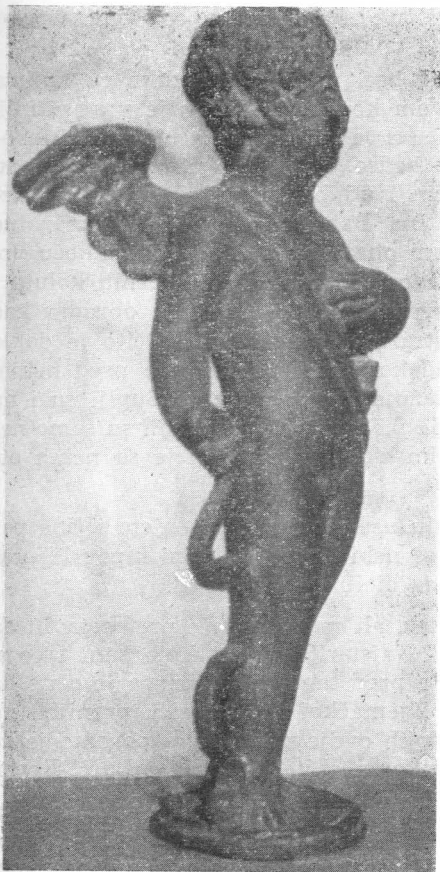
Nose sve odlike Nicolova rada i može ih se po njima odista smatrati njegovim, pače su oni replika onog njegovog erosa koji je dospio u jednu privatnu bečku zbirku u kojoj ga je prepoznao i ob-

³⁾ The Burlington Magazine, sv. C. br. 662, str. VII. London, svibanj 1958; The Connoisseur, sv. CXLIX, br. 599, str. 64 (članak H. Constocka), siječanj 1962; Ibidem, sv. CLI, br. 609, str. XXX, studeni 1962.

⁴⁾ Thime - Becker, Allgemeines lexicon für bildenden Künstler XXVIII, str. 443, Leipzig 1934.

⁵⁾ G. Caprin, L' Istria nobilissima II, str. 206, 1905; M. Abramić, Raznesene antičke umjetnine, Mogućnosti I, str. 242, Split 1954.

⁶⁾ C. Fisković, Poliptih Blaža Jurjeva u Trogirskoj katedrali — Prilozi povijesti umjetnosti u Dalmaciji 14, str. 1126, Split 1962.

N. Roccatagliata, Eros. Vis

i rekao bih pospane vjeđe, sve te oznake koje je Leo Planiscig uočio na Roccatagliatinim puttima,⁹⁾ jednako kao i kratka punana krila i okrugli tulac. Po svemu tome ih se može dakle smatrati radom Roccatagliatine radionice i ubrojiti ih u onaj niz njegovih putta, čija dopadljivost nije, naravno, mimoišla uskipjelu rječitost Adolfa Venturija koji o njima napisa da se to »jato čavrljavih, bucmastih, uzdi-

javio Leo Planiscig,⁷⁾ a koji nema, kao ni onaj u Museo Civico u Bologni, osobitu umjetničku vrijednost. Oba dva drže, kao i viški, oznake svoje moći, okrugli tobolac za strijelice sa završetkom u obliku melona i luk valovito savinut poput onoga koji drži Dijana Girolama Campagne.⁸⁾ Po tome se detalju također vidi da je Campagna, kao što je već uočeno, uplivao na Roccatagliatu. Samo je ovaj dvodjelni luk Roccatagliata ljepše komponirao uz erosov lik, priljubivši ga uz njegovo bedro i tim čvršće nego Campagna zatvorio obris kompozicije.

Oba viška erosa stoje, kao i onaj bečki, na plitkom nepravilnom postolju koje je kasnije probušeno da ih se pričvrsti uz tabernakul crkve u Prigaliji. Ali i bez tih zajedničkih crta oba viška erosa imaju punane obraze, čuperke nabujale kovrčave kose svinute u bokore nad uskim a visokim čelom i ušima, prčasti nos, mala usta uzdignute gornje usnice, otežale

⁷⁾ L. Planiscig, *Venezianische Bildhauer der Renaissance*, str. 615, sl. 675, Wien 1921.

⁸⁾ *Ibidem*, sl. 591.

⁹⁾ L. Planiscig, *Piccoli bronzi italiani del Rinascimento*, str. 39. Milano 1930.

šućih putta s glavama prolisalih uvojak a i hirovito ostrizenih krioca raspršio po evropskim zbirkama.¹⁰⁾

Između viških putta i onog bečkog postoje razlike po kojima ih se ne može smatrati njegovom kopijom. Njihov je vrat vitkiji, držanje ruke na luku prirodnije, a lakat druge naslonjen na tobolac koji je više priljubljen uz bedro. Tobolac i njegova vrpca su prekriti sitnim gusto poredanim i udubenim točkicama kao i krčag u ruci malog Roccatagliatina Baha iz jedne Bečke privatne zbirke.¹¹⁾ Majstor je tom sitnom obradom htio označiti lakoću vrpce i tobolca i odijeliti ih izradom od njegovih željeznih koluta i dječaćkog tijela. Stražnji dio vrpce i tobolca nije tako obradio, kao što nije ni označio perje na stražnjoj strani krila. Očito je dakle da su oba amora trebala biti dekorativno postavljena pred nekim predmetom, tako da im se stražnja strana ne vidi. Šuplji su i na njima su tu i tamo rupice ostale pri lijevanju od kojih su samo neke naknadno zatvorene kasnijim cizeliranjem dok je sa nekih otpao čepić.

Oba se međusobno povezuju uzajamnim okretanjem i čine par ukomponiran u cjelinu kao i još neki Roccatagliatini kipovi. Upravo su zbog toga kao jedinstvena cjelina i vrijedniji.

Ne zna se odkada su na Visu, ali se ipak može pretpostaviti da nisu dospjeli u ovom stoljeću. Najstariji seljaci koje sam sreo u onom prisoju oduvijek ih pamte pred tabernakulom, pa je očito da ih nisu, kao one u Austriji i Njemačkoj ili Americi, prenijeli na Vis kasniji sakupljači starina kojih ovdje nije bilo, a poznato je da nisu bili u novijim viškim zbirkama obitelji Dojmi i Lučić-Rochi.

Crkvicu sv. Antuna u Prigaliji sagradio je na svom imanju hvarski kanonik i vikar, višanin Ivan Dojmi tek prvih godina XVIII-og stoljeća kako nas o tome obavještava njegov suvremenik, povjesničar i književnik višanin Antun Matijašević Karamaneo,¹²⁾ a i hvarski biskup Raimond Asperti u spisima svog službenog pohoda,¹³⁾ pa je još 1705. godine bila bez zvonika. Njen jedinstveni izgled i oblik u kojima se odražuje barokni stil slaže se s tim vremenom.

¹⁰⁾ A. Venturi, o. c. str. 387.

¹¹⁾ L. Planiscig, *Venezianische Bildhauer der Renaissance*, str. 39.

¹²⁾ Al Signor D. Giacomo Salecich di Curzola..... Il signor Vicario Doimo ha fatto in Dracevo poglie appresso le sue possessioni una chiesa in honore di S. Antonio di Padova, Iz pisma Antuna Matijaševića Karamanea Jakovu Salečiću. Rukopis Caramaneo, Manoscritti II, str. 80. Zbirka rukopisa u splitskom Arheološkom muzeju.

¹³⁾ 4. VII 1705. In visitatione Sancti Antonij quae capella fuit erecta sumptibus Reverendi Domini Domini Ioanni Doimij canonici et vicarij ad commodum incolarum et campana erigere ordinavit.... Prva vizitacija hvarskog biskupa Rajmonda Aspertija 1705. godine. Rukopis u Biskupskom Arhivu u Hvaru.

N. Roccatagliata, Eros, Vis

Prema tome a i po svome mitološkom sadržaju oba amora nisu dakle naručena za ovu seosku crkvicu, već su naknadno unesena i pričvršćena uz njen tabernakul koji je vješto ukomponiran u kasnobarokni drveni oltar s kipovima sv. Ivana Krstitelja i sv. Antuna Padovanskog. Čini se da onaj koji ih je tu postavio nije u njima prepoznao poganska božanstva, Erosa, okrutno dijete Afrodite i Aresa koje muči ljude i bogove, pa nije ni znao da su u očitaj suprotnosti s najvećim kršćanskim otajstvom koje se štuje upravo tu između njih na tabernakulu.

Viški erosi Nicole Roccatagliata nisu dakle in situ, ali su mogli prvih godina XVII-og stoljeća dospjeti izravno iz majstorove radionice na ovaj otok čiji su stanovnici, istaknutiji i bogatiji pučani, hvarski plemići koji su ovdje povremeno živjeli na svojim imanjima, pa i bratovštine ribara, pomoraca i težaka, nabavljali već dva stoljeća ranije pa i u to vri-

jeme umjetnine iz Mletaka i ostalih krajeva. Oni nisu naručivali samo crkvene predmete, slike, drvene kipove i srebrni liturgijski pribor, već također kućni namještaj i stvari svakidašnje uporabe od kojih su neke bile lijepi proizvodi umjetničkog obrta.

U oba viška mjesta, u Visu i Komiži, bilo je već u XV-om a osobito u XVI-om stoljeću kasnogotičkih i renesansnih kuća i ljetnikovaca hvarske vlastele, erudita i književnika kojima ne samo vanjština s gotičkim, renesansnim i baroknim prozorima i reljefnim grbovima, već i unutrašnjost s kamenim zidnim ormarima, umivaonicima i reljefno ukrašenim krunama bunara odava da su bile bogato namještene, što nam uostalom svjedoče i popisi njihovih pokretnina ponajviše onih iz XVII-og i XVIII-og stoljeća, koje sam-

pregledavao u arhivskim spisima osobito među oporukama, ostavštinama i diobama.

Bilo je tu mletačkih i domaćih škrinja, željeznih kreveta sa svilenim baldakinima, sjedalica iz orahovine i obloženih kožom, konzola u obliku polustolova, klecala s ladicama, ogledala u pozlaćenim i izrezbarenim okvirima, manjih i većih umjetničkih slika koje su ponekad činile cjelinu povezujući se svojim sadržajem, gipsanih, bjelokosnih i drvenih raspela, muranskih i českih staklenica, majolike i terakote, srebrnog pribora za jelo, mjedenih i srebrnih svijećnjaka, satova i ostalih manjih stvari koje su onda bile ponajviše proizvod umjetničkog obrta a ponekad i rad nekog umjetnika.¹⁴⁾

Dok su domaći graditelji i klesari, a među njima je bilo Hvarana, Dubrovčana, Trogirana, Višana i Korčulana, zidali više kuće, dotle se ljepše i bogatije ponutrice popunjavahu umjetninama koje su se ponajviše uvezile iz Mletaka osobito pri kraju XVI-og, u XVII-om i XVIII-om stoljeću kada je sustao razvoj naše domaće umjetnosti i umjetničkog obrta.

Slike i kipovi su predstavljali kršćanske vjerske sadržaje ali su istaknutiji višani književnici, eruditi i hvarska vlastela koja su ovdje imali svoje ljetnikovce, cijenili antiku pa su nabavljali i umjetnine mitološkog i svjetovnog sadržaja. Jedan od Roccatagliatinih suvremenika, pjesnik katoličke obnove, Marin Gazarović koji je boravio dulje i češće na Visu odjenuo je svoj spjev »Murata Gussara« objavljenog 1623. godine u Mletcima u antičko ruho.¹⁵⁾ Njegov Neptun izriče tu u stihovima pohvalu ljepoti ovog osamljenog i plodnog otoka sred jadranske pučine. Gazarović i ostali učeniji Višani navraćali su često u Mletke u doba Roccatagliatinog djelovanja.

Prirodno je dakle da su se radovi tog umjetnika našli na otoku Visu tim više što su srodni radovi njegovi i njegovih drugova stizali i na našu obalu Jadrana.

Na vratnicama Borisijeve palače u Kopru odzvanjalo je brončano kucalo s hermom krilata putta iz njegove radionice¹⁶⁾ a srodna i još vrijednija kucala u bronzi dobavljahu i Istrani i Dalmatinci iz radionica njegovih sugrađana i suvremenika Alessandra Vi-

¹⁴⁾ Bilježnički spisi, oporuke i ostali spisi starog viškog arhiva nalaze se u Historijskom Arhivu u Splitu i među svescima starog hvarskog arhiva u Državnom arhivu u Zadru. To ću poglavlje o stambenoj kulturi i namještaju kuća na Visu XI—XVIII stoljeća objaviti u svojoj radnji »Viški spomenici od X do XX stoljeća.«

¹⁵⁾ C. Fisković, Gazarovićev ljetnikovac u Visu, Hrvatsko kolo Matice Hrvatske. Zagreb 1946.

¹⁶⁾ G. Caprin, Marine Istriane, str. 93. Trieste 1889; Ibidem — str. 200; L. Planiscig, Venezianische Bildhauer der Renaissance, sl. 680. Na tom kucalu u izradbi i gomilanju oblika vidi se već popuštanje umjetničkog zanata, gubljenje smisla za čistoću linije i cijelovitosti kompozicije djela.

ttorije i Tiziana Aspettija, renesansnih kipara koji su, kako rekostmo, uplivali na njega, da s njihovim radovima u XVII-om stoljeću upotpune kićena i reprezentativna pročelja svojih palača. To su slikovita renesansna kucala u obliku lire s mitološkim, alegorijskim i životinjskim likovima koji ukrašavaju profilirane drvene vratnice istaknutih primorskih kuća, čija je umjetnička vrijednost zapažena već u prošlom stoljeću iako o njima nije izrečena konačna ocjena; kucalo s Venerom, delfinima i erosima sa palače Tacco sada u gradskom muzeju Kopra;¹⁷⁾ kucalo s ženskim likom postojanosti ili Nade s dva lava sa Lodijske palače iz Bola na Braču a sada kod dr. I. Nazora u Splitu,¹⁸⁾ manje kucalo koje je nekad bilo na Milesijevoj splitskoj palači, a pretstavlja kopiju onog u berlinskom Kaiser Friedrich muzeju.¹⁹⁾ Sva se ta kucala pripisuju Tizianu Aspetti i njegovoj radionici, pa i najvrijednije među njima, korčulansko sa Arnerijske barokne palače koje se smatra također Aspettijevim djelom,²⁰⁾ a vjerojatno bi ga trebalo pripisati Alessandru Vittoriji, jer pokazuje sličnost s njegovim kucalima Pisanijske palače u Mlecima i u Kunsthistorisches muzeju u Beču.²¹⁾

Ali o tim kucalima nije još rečena završna riječ. U mletačkom muzeju Correr su tri kucala koja po kompoziciji sličje korčulanskom. To je veliko kucalo s Neptunom i morskim konjima na školjci koje se pripisuje Vittoriji (No. XI., 1179) veličine 0,41 × 0,28 m. Neptunovo tijelo je tu snažno oblikovano, ali je plašt odveć grafički zacrtan a omjeri konjskih tjelesa nisu usklađeni. Neptunova ruka je površno oblikovana kao i na Arnerijsku kucalu. Manje kucalo (No. XII. 215) s Neptunom i dva konja na školjci je lošije lijevano pa se i ne smatra djelom Vittorije već njegove radionice. Na trećem kucalu (No. XI. 214) je Heraklo s toljagom između dva lava otegnutih stražnjih nogu, koje potiče iz Udina, a zaostaje također po vrsnoći lika i lavova za korčulanskim.

U jednoj sobi Pisanijske palače, u kojoj je sada Conservatorio di musica »Benedetto Marcello«, čuva se kucalo koje je već Planiscig objavio (Venezianische Bildhauer sl. 502.) a njegova kopija visi

¹⁷⁾ G. Caprin, *Marine Istriane...*; G. Caprin, *L'Istria*, str. 198; Vodič »Kulturni spomeniki v Sloveniji«, slika na naslovnoj strani i na strani 4. u tekstu. Ljubljana (god?)

¹⁸⁾ A. Dudan, *La Dalmazia nell'arte italiana*, sl. 198, (pogrešno datirano!). Milano 1922; Lj. Karaman, *Umjetnost u Dalmaciji XV i XVI stoljeće*, str. 123, sl. 59. Zagreb 1933; Isti, *Pregled umjetnosti u Dalmaciji*, str. 79, sl. 179. Zagreb 1952.

¹⁹⁾ A. Dudan, *La Dalmazia nell'arte italiana*, sl. 198/a; Lj. Karaman, *Umjetnost u Dalmaciji XV i XVI stoljeće*, str. 123; C. Fisković, *Milesijska palača*, Pomorski muzej JAZU u Splitu, str. 13. Zagreb 1960.

²⁰⁾ T. G. Jackson, *Dalmatia the Quarnero and Istria II*, str. 268, sl. 60. Oxford 1887; N. Trojanis, *Sui monumenti di storia e di arte esistenti nella città ed isola di Curzola*, str. 31, (pogrešno datirano), Trst 1911; Lj. Karaman, o. c.; Isti, o. c.; Isti, *Eseji i članci*, str. 149. Zagreb 1939.

²¹⁾ V. sl. L. Planiscig, *Venezianische Bildhauer...* sl. 502; Isti, *Piccoli bronzi...* sl. 274.

na vratnicama. Slično tome je kucalo na vratima mletačkog Instituta za nauku, književnost i umjetnost, odnosno nekadašnje palače Mocenigo-Loredan na Campo S. Stefano i pripisuje se također Vittoriji. Krilati konji na njemu imaju šišmišova krila. Kucalo koje je na vratnicama palače kneza Clari na Zattarama slični onom Pisanijeve palače.

Prema tome se vidi da tih kucala ima nekoliko, a možda neki od njih potiče iz kasnijeg vremena. Većina nije objavljena, niti je autor ustanovljen, pa se teško odlučiti da li je Arnerijevo kucalo, koje ne sliči posve ni motivom svoje aplikacije izrađene u obliku maske gore spomenutim, Vittorijino ili Aspettijevu djelo.

O svim tim malim mletačkim bronzama, među kojima su i dvije ručke u obliku mladenačkih poprsja na vratnicama sjevernih vrata šibenske stolne crkve,²²⁾ koja Milan Prelog pripisuje Boninu Milancu,²³⁾ pisati ću doskora u drugom članku, jer u današnje doba razvijenog turizma treba obratiti osobitu pažnju na pokretne spomenike i male umjetnine u našoj pokrajini.²⁴⁾

²²⁾ V. sl. C. Bima, Giorgio da Sebenico, tav. 24. Milano 1954.

²³⁾ M. Prelog, Dalmatinski opus Bonina da Milano, Prilozi povijesti umjetnosti u Dalmaciji 13, str. 204. Split 1961.

²⁴⁾ Oba Roccatagliatina erosa su nakon laganog čišćenja i postavljanja radi veće sigurnosti na zajedničko drveno postolje u Konzervatorskom zavodu za Dalmaciju vraćena na Vis i izložena u Župnom uredu u Pošpilju.

DEUX EROS DE LA RENAISSANCE, DE NICOLAS ROCCATAGLIATA,
DANS L'ILE DE VIS

ČVITO FISKOVIĆ

En Dalmatie, l'exécution de sculptures en pierre a été, au cours du XVe. s., très fréquente, et les constructeurs et sculpteurs autochtones étaient très actifs, mais on effectuait rarement le coulage en bronze des sculptures. C'est surtout à Dubrovnik que les spécialistes dalmates du coulage-et, en particulier, Johannes Baptista de Tollis (originaire de la ville de Rab) — coulaient des cloches et des canons ornés de reliefs en style Renaissance et d'inscriptions humanistiques en latin. Cvito Fisković a écrit une étude spéciale sur le travail de cet artiste mais ses sculptures en bronze n'ont pas encore été retrouvées, pas plus que celles de Frano Antica (originaire de l'île dalmate de Lastovo) qui fit des coulages à la fin du XVIe. s. et, à Gandino — près de Bergame —, exécuta une clôture d'autel en relief, signant ses œuvres: »Franciscus Lagustinus« et »Ragusinus« car il était d'une région qui appartenait à la République de Dubrovnik. Son fils Gaudenoius a coulé des cloches en Pologne.

La plupart des sculptures en bronze arrivaient en Dalmatie de Venise où cet art était très développé. On y exécutait surtout de petites pièces de caractère religieux et mythologique. Parmi les sculpteurs vénitiens se distingua, à la fin du XVIe. s. et au cours des quatre premières décennies du XVIIe. s., Niccolo Roccatagliata qui coula des statues en bronze pour des églises et palais dans le style de la pleine Renaissance, et sous l'influence d'Alessandro Vittoria, Girolamo Campagna et Tiziano Aspetti. Il a aussi exécuté, dans son atelier, de nombreuses petites statuettes de »putti«, d'amours et d'anges qui figurent maintenant dans un grand nombre de collections et musées d'Europe et d'Amérique.

Deux eros — ou amours — en bronze, ont été trouvés par l'auteur de cet article dans une église de campagne de l'île dalmate de Vis. Ils proviennent probablement de l'une de ces maisons de campagne de la Renaissance comme il y en avait dans cette île aux XVIe. et XVIIe. s., et qui appartenaient à des nobles du pays et de l'île voisine de Hvar, ceux-ci passant l'été à Vis et ayant de nombreux contacts avec Venise. Parmi euxse trouvaient des écrivains, des érudits qui aimaient les choses anciennes; il n'est pas impossible que ces deux eros aient été achetés à Venise par l'un d'eux, au début du XVIIe. s., et apportés sur cette île riche en œuvres d'art.

Ces deux statuettes, hautes de 18,5 cm., tiennent à la main un arc penché. Dans le visage, l'attitude et le modelé du corps, elles possèdent toutes les caractéristiques de l'atelier de Niccolo Roccatagliata. Elles ressemblent particulièrement à »l'amour« qui se trouve dans une collection privée de Vienne, et qui a été publié par Leo Planiscig.

L'apparition en Dalmatie des sculptures de Niccolo Roccatagliata paraît plus naturelle si l'on considère que deux autres sculpteurs vénitiens, Vittoria et Aspetti — qui ont influencé son art et travaillé à son époque — y ont exporté leurs œuvres. C'est de leurs ateliers que sont sortis les marteaux de bronze qui se trouvent à Korčula, Split, et dans l'île de Brač.

21. N. Roccatagliata, Eros, Vis

22. N. Roccatagliata, Eros. Vis

23. Ī. Roccatagliata, Eros (stražnja strana). Vis